

Wrocław, 31 lipca 2008 roku

WK.60/105/K-47/08

**Pani
Alicja Kownacka
Dyrektor Gimnazjum
im. Kombatantów Ziemi Gryfowskiej**

**ul. Uczniowska 11
59 – 620 Gryfów Śląski**

Regionalna Izba Obrachunkowa, działając na podstawie art. 1 ust. 1 oraz w trybie art. 5 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 5 do 16 czerwca 2008 r. kontrolę gospodarki finansowej Gimnazjum im. Kombatantów Ziemi Gryfowskiej w Gryfowie Śląskim.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, podpisanym w dniu 16 czerwca 2008 r. przez Dyrektora Gimnazjum i Głównego Księgowego, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrolą objęto: wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne, stan i kompletność urzędów księgowych, zagadnienia związane z gospodarką pieniężną i rozrachunkami, realizację i rozliczenie dochodów budżetowych osiągniętych w 2007 r., wydatki związane m.in. z wynagrodzeniami i zakupem usług w 2007 r. oraz gospodarkę środkami rzeczowymi.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w następujących zakresach działalności:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Jednostka nie posiadała kompletnej dokumentacji opisującej przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości. W ogólnych zasadach prowadzenia rachunkowości nie uwzględniono i nie opisano ksiąg rachunkowych prowadzonych przy użyciu komputera, co naruszało dyspozycję art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b i c ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.).

Kontrola prowadzenia ksiąg rachunkowych wykazała, że w 2007 r. nie sporządzano na koniec okresów sprawozdawczych zestawień obrotów i sald kont księgi głównej, wbrew wymogom art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Księgę główną na dzień 31.12.2007 r. zamknięto bez wykazania sald niektórych kont syntetycznych; ujęto tylko obroty tych kont za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku, co było niezgodne z ustalonymi w części I pkt 3 Zarządzenia Nr 3/2006 Dyrektora Gimnazjum z 31 października 2006 r. zasadami prowadzenia ksiąg rachunkowych. Nieprawidłowość dotyczyła sald kont: 132 „Rachunek dochodów własnych”, 135 „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”, 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, 225 „Rozrachunki z budżetami”, 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Przepis art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości stanowi, że na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec każdego miesiąca,

zestawienie obrotów i sald, zawierające: symbole lub nazwy kont, salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego.

Przyjęty w jednostce sposób ewidencji dochodów nie odpowiadał przepisom rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.). Ewidencję pobranych i należnych opłat prowadzono w księgach rachunkowych na koncie 132 „Rachunek dochodów własnych” w korespondencji z kontem 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”, co było niezgodne z opisem funkcjonowania tych kont zawartym w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia. W świetle przywołanych przepisów do ewidencji należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów budżetowych służy konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, a po stronie Wn konta 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” ujmuje się wpływy z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, w korespondencji z kontem 221. Konto 132 służy do ewidencji środków pieniężnych gromadzonych na rachunkach bankowych dochodów własnych jednostek budżetowych.

W sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym na dzień 31.12.2007 r. wykazano dochody budżetowe wykonane w kwocie 42.587,96 zł (§ 0750), podczas gdy w ewidencji księgowej zaewidencjonowano dochody w kwocie 42.972,32 zł, tj. o 384,36 zł większe. Było to niezgodne z przepisem § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.), zgodnie z którym kwoty wykazane w sprawozdaniu powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W sprawozdaniu nie wykazano dochodów pobranych w grudniu 2007 roku w kwocie 384,36 zł, które nie zostały przekazane na konto budżetu gminy. W wyniku tej nieprawidłowości w przedmiotowym sprawozdaniu zaniżono dochody wykonane o 384,36 zł.

W zakresie dochodów i wydatków budżetowych

Kontrola prawidłowości i terminowości odprowadzenia do budżetu gminy, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r., dochodów pobranych przez Gimnazjum z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych, wykazała nieterminowe ich przekazywanie. W miesiącach: marcu, kwietniu, maju, lipcu, sierpniu, wrześniu, październiku i grudniu 2007 r. pobrane dochody z tytułu dzierżaw i najmu nie były w okresach sprawozdawczych odprowadzone na rachunek budżetu gminy, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.). Pobrane w marcu dochody w kwocie 3.084,36 zł, w kwietniu w kwocie 5.864,36 zł oraz w maju w kwocie 384,36 zł, przekazano na konto gminy odpowiednio w dniach: 3.04.2007 r., 10.05.2007 r. i 18.06.2007 roku. Natomiast pobrane w okresie od lipca do września dochody w łącznej kwocie 3.834,92 zł odprowadzono do budżetu gminy dopiero w dniu 3.10.2007 r., a dochody pobrane w grudniu w wysokości 384,30 zł, przekazano do budżetu po trzech miesiącach, tj. w dniu 4.04.2008 roku. Gimnazjum jest jednostką budżetową, która pokrywa swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadza na

rachunek dochodów budżetu gminy (art. 20 ust. 1 ustawy o finansach publicznych). Wobec powyższego pobrane dochody stanowiły dochody budżetu gminy, które podlegały przekazywaniu na bieżąco, w okresie sprawozdawczym (co miesiąc) na rachunek dochodów gminy.

Od nieterminowych wpłat czynszu dzierżawnego za wrzesień, październik, listopad i grudzień 2006 r. dokonanych przez Gryfowski Prywatny Zespół Szkół Zawodowych z tytułu wynajmu i korzystania z pomieszczeń Gimnazjum nie naliczono i nie pobrano w 2007 r. ustawowych odsetek w kwocie 251 zł, co naruszało postanowienia § 8 umowy najmu z 12 lutego 2004 roku.

Na listach płac za maj, wrzesień i październik 2007 r. nie zamieszczono pełnej dekretacji, tj. sposobu ujęcia dowodu księgowego w księgach rachunkowych, co było niezgodne z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości. Dekretację zamieszczano dopiero na dowodzie zbiorczym (dowodzie PK). W świetle powyższego przepisu - dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Zakupione w 2007 r. dwa programy komputerowe o łącznej wartości 1.893,80 zł zostały ujęte na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”, co pozostawało w sprzeczności z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...), zgodnie z którymi powinny one zostać zaewidencjonowane na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”.

W wystawionych w 2007 r. zleceniach na wykonanie robót budowlanych związanych z remontem: sali gimnastycznej, auli oraz korytarzy w budynku szkolnym nie określono wysokości wynagrodzenia za wykonanie tych prac. Brak dokonania przez zamawiającego wyceny zleconych robót oraz określenia szczegółowego ich zakresu (brak sporządzonego kosztorysu), pozostawał w sprzeczności z przepisami art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. W świetle, których wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Konsekwencją powyższego było uznawanie zafakturowanych przez wykonawcę kwot za wykonane prace, bez możliwości ich weryfikowania.

Dokumenty źródłowe, stanowiące podstawę ujęcia w urządzeniach księgowych poniesionych wydatków (objęte kontrolą), nie zawierały numeru identyfikacyjnego, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym dowód księgowy powinien zawierać m.in. określenie rodzaju dowodu i jego numer identyfikacyjny.

W zakresie gospodarki składnikami majątku

Sprzęt komputerowy o łącznej wartości 40.776,24 zł, przekazany Gimnazjum nieodpłatnie w dniu 29.06.2007 r., w ramach realizacji projektu współfinansowanego przez Unię Europejską - „Pracownie komputerowe dla szkół”, został zaewidencjonowany na koncie 013 dopiero 31.12.2007 r., co było niezgodne z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości – zobowiązującymi do bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych, celem zapewnienia ich rzetelności. Sprzęt ten, w tym 10 zestawów komputerowych o wartości jednostkowej poniżej kwoty 3.500 zł, został ujęty w księdze

inwentarzowej w jednej pozycji. Przy ujęciu przedmiotowego sprzętu w jednej pozycji nie zapisano numerów fabrycznych sprzętu oraz nie wskazano osób lub komórek organizacyjnych, u których znajdują się te środki trwałe. Taki sposób ujęcia tych składników majątku w ewidencji księgowej stanowił naruszenie zasad funkcjonowania konta 013, określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r., zgodnie z którymi ewidencja szczegółowa powinna umożliwić m.in. ustalenie wartości początkowej każdego środka trwałego. Brak wyodrębnienia przez Głównego Księgowego poszczególnych zespołów komputerowych, ze specyfikacją wszystkich części składających się na dany zespół, pozostawał w sprzeczności z uregulowaniami zawartymi w zarządzeniu nr 3/2006 Dyrektora Gimnazjum w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

Ponadto w przypadku pozostałych środków trwałych ujętych w 2007 r. w księdze inwentarzowej, nie wskazano również osób lub komórek organizacyjnych, u których znajdują się te składniki majątku, lub którym przypisano odpowiedzialność materialną za ten majątek.

Przedstawiając powyższe Pani Dyrektor Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

WNIOSKI POKONTROLNE

1. Uzupelnienie dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości o wykaz ksiąg i opis ksiąg rachunkowych prowadzonych przy użyciu komputera, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b i c ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.).
2. Wyeliminowanie nieprawidłowości w prowadzeniu ksiąg rachunkowych, poprzez:
 - a) sporządzanie na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec każdego miesiąca, zestawień obrotów i sald kont księgi głównej, stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
 - b) zamieszczanie na dowodach księgowych numeru identyfikacyjnego oraz pełnej dekretacji, zgodnie z wymogiem art. 21 ust. 1 pkt 1 i 6 ustawy o rachunkowości.
3. Ujmowanie w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego wszystkich operacji, które wystąpiły w tym okresie, celem zapewnienia bieżącego prowadzenia i rzetelności ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.), w szczególności w zakresie prawidłowej ewidencji księgowej dochodów na

kontach 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” oraz prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 013 „Pozostałe środki trwałe”.

5. Rzetelne sporządzanie sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.), w szczególności w zakresie zgodności danych wykazanych w sprawozdaniu z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
6. Bieżące odprowadzanie uzyskanych przez Gimnazjum dochodów z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych na rachunek budżetu gminy, stosownie do zasady określonej w art. 20 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
7. Egzekwowanie i naliczanie odsetek od nieterminowych płatności z tytułu zawartych umów najmu i dzierżawy składników majątkowych, stosownie do postanowień zawartych umów.
8. Przestrzeganie przy dokonywaniu wydatków zasady określonej w art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, wg, której wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów. Natomiast przy zlecaniu prac remontowych, zawieranie w umowach na ich wykonanie, zapisów dotyczących szczegółowego zakresu prac do wykonania oraz wysokości wynagrodzenia dla wykonawcy robót, ustalonego na podstawie sporządzonej kalkulacji kosztów.
9. Zaewidencjonowanie w księdze inwentarzowej sprzętu komputerowego otrzymanego nieodpłatnie w ramach realizacji projektu „Pracownie komputerowe dla szkół” współfinansowanego przez Unię Europejską, w sposób odpowiadający przyjętym w jednostce zasadom (polityce) rachunkowości.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu przedstawionych wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Olgierd Poniżnik
Burmistrz Gminy i Miasta Gryfów Śląski